

APEL

Związku Powiatów Polskich

Warszawa, 18 września 2013 r.

w sprawie zmian w ustawie o finansach publicznych

Związek Powiatów Polskich apeluje o pilną nowelizację art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Strona samorządowa wielokrotnie wskazywała na zagrożenia jakie wiążą się ze stosowaniem wskaźnika zadłużenia określonego w powołanym przepisie, a związane z niemożnością przyjęcia przez kilkaset jednostek samorządu terytorialnego budżetów na rok 2014 r., wstrzymanie wielu rozpoczętych już inwestycji oraz ograniczenie planowania ich realizacji w perspektywie unijnej 2014 – 2020.

Nasze obawy potwierdza treść przedłożonego przez Krajową Radę Regionalnych Izb Obrachunkowych „Sprawozdania z działalności Regionalnych Izb Obrachunkowych i wykonania budżetu przez jednostki samorządu terytorialnego w 2012 roku”. W dokumencie tym wskazano m.in., że wprowadzenie w art. 243 ustawy o finansach publicznych nowej, szczególnej przesłanki nieuchwalenia budżetu spowoduje, że kolegium regionalnej izby obrachunkowej może znaleźć się w sytuacji równie trudnej, jak organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Jeżeli zechce ustalić realistyczny budżet, z zachowaniem relacji z przepisem art. 243, to będzie zmuszone ustalić np. mniejsze kwoty spłat rat zadłużenia i odsetek od tego zadłużenia lub kwoty poręczone niższe od zawartych już umów. Dalej w sprawozdaniu wskazano, że tak ustalony budżet może naruszać zasady gospodarowania środkami publicznymi, określone w art. 44 ust. 3 pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz narazić jednostki samorządu terytorialnego na straty wynikające z powstania zobowiązań wymagalnych. W takiej sytuacji niewykluczona (i zrozumiała) mogłaby być chęć dochodzenia przez jednostki samorządu terytorialnego odszkodowania od Skarbu Państwa za powstałe straty.

Niniejszy apel jest tym bardziej uzasadniony, że oczekiwać należy równego traktowania problemu stosowania wskaźników ograniczających poziom wydatków publicznych w przypadku budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Obecnie zrealizowane zostały działania skierowane na uelastycznienie procedur ostrożnościowych dla budżetu państwa, a równocześnie Pan Premier zadeklarował możliwość wprowadzenia podobnych rozwiązań w stosunku do samorządów terytorialnych.

Dziękujemy za tę deklarację wyłączenia z wyliczenia indywidualnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego, środków zaangażowanych przez gminy, powiaty i województwa w projekty unijne rozpoczęte po 1 stycznia 2013 roku oraz dofinansowanych ze środków unijnych w wysokości powyżej 60 proc. kosztów ogółem (kwalifikowanych i niekwalifikowanych). Środki zaangażowane przez samorządy na realizację tych projektów nie byłyby brane pod uwagę przy wyliczeniu wskaźników spłaty zadłużenia.

Jednocześnie podkreślamy, że rozwiązanie to może być niewystarczające dla osiągnięcia realnego sukcesu, jakim byłoby ożywienie gospodarcze kraju i skuteczne wdrażanie środków unijnych.

Dlatego postulujemy, aby wyłączenie z wyliczenia wskaźników spłaty zadłużenia dotyczyło wszystkich projektów dofinansowanych ze środków unijnych, bez względu na jego skalę (bardzo często, a głównie w projektach realizowanych w ramach regionalnych programów operacyjnych, dofinansowanie było niższe od 50 proc.).

Równocześnie zgłaszamy propozycję, aby także wkład własny w projektach dofinansowanych z Mechanizmów Finansowych Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego nie obciążał wskaźnika spłaty zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego.

Niezwykle istotne jest także, aby nowelizacja przepisów regulujących zasady zadłużania się gmin, powiatów i województw została jak najszybciej skierowana do prac w Parlamencie, tak aby na jej podstawie można było ustalać budżety samorządów terytorialnych na rok 2014.

Prezes Zarządu

Związku Powiatów Polskich

Marek Tramś